

โครงการสัมมนา

สถานการณ์สุขภาพในชุมชนและการจัดการ

เสนอต่อ

ผศ.ดร. ประพิมพ์ พุทธิรักษ์กุล

อ.ดร. รังสิยา นารินทร์

จัดทำโดย

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน รหัส 55

ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำนำ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน โดยหลักสูตรได้กำหนดไว้ในกิจกรรมทางวิชาการ อันประกอบด้วย การจัดสัมมนา และการนำเสนอผลงานในการสัมมนาอย่างน้อย ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษา และต้องเข้าร่วมสัมมนาทุก ครั้งตลอดระยะเวลาการศึกษา การจัดทำโครงการสัมมนาครั้งนี้ของรหัส 55 คณะผู้จัดทำโครงการได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการสัมมนาทำเป็นรูปเล่มเพื่อสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า และนำไปปรับปรุงในครั้งต่อไป

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ

คณะผู้จัดทำ
มีนาคม 2556

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
โครงการสัมมนา	1
กำหนดการสัมมนา	4
Topic outline	5
ข้อเสนอแนะในการจัดทำโครงการสัมมนาครั้งต่อไป	6
ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการสัมมนา	7
แนวทางในการพัฒนาหัวข้อวิจัยสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา	8
ภาคผนวก	10
- เอกสารประกอบการสัมมนา	

โครงการสัมมนา

1. โครงการสัมมนาเรื่อง สถานการณ์สุขภาพในชุมชนและการจัดการ
2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวณัฐา	เชียงใหม่
นายจุฑาทพงษ์	เดชะสีบ
นางสาวชนกานต์	แสงคำกุล
นางสาวชুমณุมพร	ยอดปะนัน
นายวัชระ	เกียนตะ
3. อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ผศ. ดร. ประพิมพ์ พุทธิรักษ์กุล และอ.ดร. รังสิยา นารินทร์
4. หลักการและเหตุผล

ในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา แนวโน้มคนไทยมีอายุยืน ส่งผลทำให้ผู้สูงอายุเพิ่มจำนวนขึ้น ทำให้สังคมไทยก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ และคาดการณ์ว่าใน 20 ปีข้างหน้า จะมีผู้สูงอายุสูง 1 ใน 4 ของประชากรไทย นอกจากนี้ พฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสมทำให้เกิดการถดถอยของสมรรถภาพการทำงานของร่างกาย ทำให้แบบแผนการเจ็บป่วย เสียชีวิต และพิการ ได้เปลี่ยนจากโรคติดต่อเป็นโรคไม่ติดต่อ เช่น โรคอ้วน เบาหวาน/ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ มะเร็ง โรคหลอดเลือดสมอง ฯลฯ จากผลการสำรวจสุขภาพคนไทยโดยการตรวจร่างกายพบว่า ประชากรไทยมักไม่รู้ตัวว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงหรือเป็นโรคเรื้อรัง และในกลุ่มที่รู้ว่าเป็นโรคเรื้อรังส่วนใหญ่ยังไม่สามารถควบคุมอาการและดูแลรักษาตนเองได้อย่างถูกต้อง ซึ่งส่งผลทำให้เกิดภาวะทุพพลภาพในที่สุด เป็นภาระพึ่งพิงในการดำรงชีวิต และต้องการได้รับการดูแลจากบุคคลในครอบครัว และส่วนใหญ่อาศัยในชุมชน

จากแนวคิดระบบการบริการปฐมภูมิเพื่อให้การดูแลขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน ซึ่งเชื่อมโยงการบริการสาธารณสุขมูลฐานในชุมชน และสถานบริการปฐมภูมิของรัฐ เพื่อให้มีระบบการบริหารสุขภาพแก่ประชาชนอย่างครอบคลุม เท่าเทียม เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ โดยประชาชนสามารถเข้าถึงการบริการสุขภาพได้โดยสะดวก ที่ผ่านมามีการพัฒนาการบริการสุขภาพในระดับปฐมภูมิอย่างต่อเนื่อง แต่ในทางปฏิบัติยังขาดการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ขาดแคลนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานบริการระดับปฐมภูมิ รวมทั้งขาดการพัฒนาศักยภาพในการจัดการกับปัญหาสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไปที่มีความซับซ้อนมากขึ้น รวมทั้งขาดงบประมาณในการดูแลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

การพัฒนาการบริการสุขภาพในระดับปฐมภูมิจึงควรจัดให้สอดคล้องกับสถานการณ์บริบทของชุมชน และความจำเป็นด้านสุขภาพของประชาชนในแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ การ

จัดบริการสุขภาพในระดับปฐมภูมิจะต้องคำนึงถึงการให้บริการแบบองค์รวม ที่มีความต่อเนื่อง ทั้งด้านรักษา ส่งเสริม ป้องกัน ฟื้นฟู และบริการสุขภาพในชุมชน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในการแก้ปัญหาสุขภาพของ ประชาชนในชุมชน

5. วัตถุประสงค์ เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ ผู้สัมมนา

5.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์สุขภาพในชุมชนและการจัดการ

5.2 สามารถนำความรู้ที่ได้จากการสัมมนาวิชาการไปประยุกต์ และเป็นแนวทางในการ พัฒนาหัวข้อวิจัยสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา

5.3 สามารถออกแบบระบบบริการสุขภาพที่เหมาะสมกับกลุ่มคนในชุมชนได้

6. กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 19 คน แบ่งเป็น

6.1 นักศึกษาหลักสูตรการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน จำนวน 9 คน

6.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน จำนวน 5 คน

6.3 คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาที่สนใจ จำนวน 5 คน

7. สถานที่ ห้องประชุม NT 207

8. ระยะเวลา วันอังคารที่ 5 มีนาคม 2556 เวลา 8.30-15.00 น.

9. วิธีดำเนินการ

8.1 ชั้นเตรียมการ

1) ศึกษาแนวทางการจัดสัมมนาวิชาการของนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะ พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2) ประชุมทีมผู้จัดโครงการเพื่อกำหนดรูปแบบและหัวข้อของการสัมมนา

3) นำเสนอรูปแบบและหัวข้อกับอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เพื่อรับฟัง

ข้อเสนอแนะ

4) เขียนโครงการเสนอต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อขออนุมัติการจัดทำ โครงการ และแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำโครงการ

5) ประชาสัมพันธ์โครงการ โดยการติดประกาศ เสียงตามสาย และเครือข่าย อินเทอร์เน็ต

6) จัดเตรียมเอกสารประกอบการสัมมนา สถานที่ และอาหารว่าง

8.2 ชั้นดำเนินการ

ดำเนินการจัดสัมมนาตามวันและเวลาที่กำหนดไว้

8.3 ชั้นประเมินผล

- 1) รวบรวมความรู้ที่ได้จากการสัมมนาจัดทำเป็นรูปเล่ม
- 2) ประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมสัมมนา

9. งบประมาณ จากนักศึกษาหลักสูตรการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน รหัส 55

9.1 ค่าอาหารว่าง (30 บาท X 2 มื้อ X 19 คน) เป็นเงิน 1,140 บาท

9.2 ค่าเอกสารประกอบการสัมมนาและจัดทำรูปเล่ม เป็นเงิน 460 บาท

รวมเป็นเงิน 1,500 บาท
(หนึ่งพันห้าร้อยบาทถ้วน)

หมายเหตุ: ถัวเฉลี่ยทุกรายการ

10. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน สามารถจัดประสัมมนาวิชาการได้ จบการศึกษาภายในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด ชุมชนมีระบบบริการสุขภาพที่เหมาะสม ตอบสนองความต้องการของชุมชน และชุมชนมีสุขภาพ

ลงชื่อ.....ผู้เขียนโครงการ

(นางสาวชนกานต์ แสงคำกุล)

ตัวแทนนักศึกษาสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(ดร. รังสิยา นารินทร์)

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

ลงชื่อ.....อนุมัติโครงการ

(ผศ. ดร. ประพิมพ์ พุทธิรักษ์กุล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

วันที่อนุมัติโครงการ.....

กำหนดการจัดโครงการสัมมนาเรื่อง
“สถานการณ์สุขภาพในชุมชนและการจัดการ”
วันอังคารที่ 5 มีนาคม 2556 ห้องประชุม NT 207

เวลา	กิจกรรม	รับผิดชอบโดย
08.30-08.45 น.	ลงทะเบียน	นางสาวณัฐา เชียงปิว
08.45-09.00 น.	ชี้แจงกำหนดการ วัตถุประสงค์ของการจัดโครงการ	นางสาวชুমณุมพร ยอดปะนัน
09.00-09.15 น.	เปิดโครงการสัมมนา	ผศ.ดร.ประพิมพ์ พุทธิรักษ์กุล
09.15-10.00 น.	สัมมนาประเด็นสถานการณ์โรคหลอดเลือดสมอง ในชุมชนและการจัดการ	นางสาวณัฐา เชียงปิว
10.00-10.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	นายวัชระ เกียนติ๊ะ
10.15-11.00 น.	สัมมนาประเด็นสถานการณ์เด็กอ้วนในชุมชนและ การจัดการ	นางสาวชুমณุมพร ยอดปะนัน
11.00-11.45 น.	สัมมนาประเด็นสถานการณ์ผู้พิการทางการ เคลื่อนไหวในชุมชนและการจัดการ	นางสาวชนกานต์ แสงคำกุล
11.45-13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	ตามอัธยาศัย
13.00-13.45 น.	สัมมนาประเด็นสถานการณ์ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่สอง ที่ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ ในเกณฑ์ปกติได้ในชุมชนกับการจัดการ	นายจุฑาพงษ์ เตชะสีบ
13.45-14.30 น.	สัมมนาประเด็นสถานการณ์โรคเบาหวานในเด็กที่อยู่ ในชุมชนกับการจัดการ	นายวัชระ เกียนติ๊ะ
14.30-14.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง ประเมินโครงการ ปิดโครงการ	ผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งหมด

Topic outline

ประเด็น	ผู้รับผิดชอบ
1. สถานการณ์โรคหลอดเลือดสมองในชุมชนและการจัดการ	นางสาวณัฐา เชียงปิว
2. สถานการณ์เด็กอ้วนในชุมชนและการจัดการ	นางสาวชুমณุมพร ยอดปะนัน
3. สถานการณ์ผู้พิการทางการเคลื่อนไหวในชุมชนและการจัดการ	นางสาวชนกานต์ แสงคำกุล
4. สถานการณ์ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่สองที่ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในเกณฑ์ปกติได้ในชุมชนกับการจัดการ	นายจุฑาทพงษ์ เตชะสีบ
5. สถานการณ์โรคเบาหวานในเด็กที่อยู่ในชุมชนกับการจัดการ	นายวัชรระ เกียรติตะ

ข้อเสนอแนะในการจัดทำโครงการสัมมนาครั้งต่อไป

- 1) การนำเสนอประเด็น สถานการณ์สุขภาพ ควรเริ่มจากระดับโลก ทวีป ภูมิภาค ประเทศไทย จังหวัด อำเภอ ตำบล เรียงลำดับกันลงมา
- 2) การนำข้อมูลทางสถิติมาใช้ ต้องมี reference กำกับเสมอ
- 3) การนำเสนอข้อมูลทางสถิติ ควรเป็นอัตรา เพื่อจะได้เปรียบเทียบว่าสถานการณ์ในตอนนี้มีเพิ่มขึ้น หรือต่ำลง เป็นอัตราส่วนเท่าไร เทียบกับของเดิมจะทำให้เห็นภาพได้ชัดเจนมากขึ้น
- 4) ควรพูดถึงประเด็นการจัดการเกี่ยวกับสถานการณ์สุขภาพประเด็นที่ตัวเองสนใจ โดยเฉพาะการจัดการในประเทศไทย
- 5) การนำเสนอสถานการณ์สุขภาพ ควรมีการเชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดการของกระทรวงสาธารณสุขว่ามีจัดการอย่างไร และทำไมเราจึงต้องให้การมีส่วนร่วมในการจัดการ
- 6) การนำเสนอ PowerPoint ควรมีการใส่หมายเลขทุกแผ่น เพื่อเวลาผู้ร่วมสัมมนา comment เราจะได้จดบันทึกได้ง่าย และไม่สับสน
- 7) ทุกคนควรมีส่วนร่วมในการสัมมนา ควรมีการเตรียมตัวเกี่ยวกับเรื่องที่จะมีการสัมมนา มีการค้นคว้าข้อมูลในหัวข้ออื่นๆ ที่จะสัมมนา เพื่อจะได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และจะได้เป็นประโยชน์ในการสัมมนา
- 8) ควรมีการสรุปประเด็นหลักที่จะสัมมนาคร่าวๆ
 - ความรุนแรงของ สถานการณ์
 - ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดสถานการณ์ และการจัดการใช้ชุมชน
 - อภิปราย และเสนอแนะ
- 9) ศึกษาวิจัยและบทความเพิ่มเติม และจัดระเบียบหมวดหมู่ให้เข้าใจง่าย การเขียนรายงาน หรืออ้างอิงควรมีการเรียงลำดับ เวลา ให้เหมาะสม
- 10) กระบวนการการศึกษาและการทบทวนวรรณกรรม ควรมีการทบทวนวรรณกรรมที่มีความเกี่ยวข้องและหลากหลาย โดยควรมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้พร้อมทั้งจัดจำแนกหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้ไว้ด้วยกัน เพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการทำความเข้าใจ
- 11) ควรมีการนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นกรอบอ้างอิงในการศึกษา เช่น chronic care model , community base intervention เป็นต้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดทิศทางการศึกษาข้อมูลต่อไป

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการสัมมนาต่อการดำเนินโครงการ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. วิทยากร	3.67	0.82
2. ประโยชน์/ความรู้ที่ได้จากโครงการ	4.00	0.89
3. เอกสารประกอบโครงการ	3.67	0.82
4. ความเหมาะสมของสถานที่จัดโครงการ	4.50	0.55
5. โสตทัศนูปกรณ์	4.67	0.52
6. ความพึงพอใจต่อการจัดโครงการโดยภาพรวม	4.33	0.82

ข้อเสนอแนะ

- ควรมี guidelines ในการสัมมนาให้ชัดเจน เพื่อจะได้เห็นภาพรวม และควบคุมเวลาได้
- ควร scope เรื่องที่จะพูดให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ทั้งงาน thesis ของตนเอง
- เห็นความตั้งใจในการทำสัมมนา แต่ขอให้มีการพัฒนาต่อไป
- ควรมีการเตรียมตัวให้มากกว่านี้ ควรมีการพัฒนาต่อไป
- ควรเน้นให้เห็น thesis ของตนเอง

แนวทางในการพัฒนาหัวข้อวิจัยสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา

1) สถานการณ์โรคหลอดเลือดสมองในชุมชนและการจัดการ โดย นางสาวณัฐา เขียงปิว

จากประเด็นปัญหาโรคหลอดเลือดสมองที่เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ ปัจจัยที่แก้ไขไม่ได้ เช่น อายุ เพศ และปัจจัยที่แก้ไขได้ เช่น พฤติกรรมทางสุขภาพ ซึ่งในปัจจุบันมีการจัดการปัจจัยที่แก้ไขได้ เช่น การให้ความรู้ทางสื่อต่างๆ และทางสปสช. ได้มีการเสริมสร้างระบบการคัดกรอง โดยการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน และได้ตั้ง รพ.สต. ต่างๆ ให้มีศักยภาพในการคัดกรอง และจัดการเกี่ยวกับโรคหลอดเลือดสมองเพิ่มมากขึ้น

2) สถานการณ์เด็กอ่อนในชุมชนและการจัดการ โดย นางสาวชุมนุมพร ยอดปะนัน

- ควรมีการศึกษาสถานการณ์เพิ่มเติม รวมไปถึงข้อแตกต่างระหว่างภาวะโภชนาการเกิน และภาวะอ่อน ว่ามีความหมายหรือข้อบ่งชี้อะไรบ้าง เพื่อให้แนวทางการศึกษาอยู่ในขอบเขตของความหมายเดียวกัน

- ควรมีการระบุกลุ่มเป้าหมายที่สนใจจะศึกษาให้ชัดเจนว่าต้องการศึกษาในกลุ่มไหน ช่วงอายุเท่าไร เพื่อที่จะได้สามารถเลือกกิจกรรม หรือโปรแกรมได้เหมาะสม

- เลือกระหว่างการส่งเสริมหรือการป้องกัน ระบุให้ชัดเจน

- กำหนดแหล่งสนับสนุนที่จะศึกษา หรือทำการทดลอง ว่าจะเป็นในระดับบุคคล ครอบครัว โรงเรียน หรือชุมชน

- ระบุความหมายของระบบให้ชัดเจน

- ศึกษาการจัดการของโรงเรียนในปัจจุบันว่ามีการจัดการหรือการดูแลเด็กกลุ่มนี้ อย่างไร

- ศึกษาทฤษฎีพัฒนาการของเด็กร่วมด้วย เพื่อให้เกิดความเข้าใจพัฒนาการของเด็ก จะได้จัดกิจกรรมหรือโปรแกรมให้ได้อย่างเหมาะสม

- ศึกษางานวิจัยและบทความเพิ่มเติม และจัดระเบียบหมวดหมู่ให้เข้าใจง่าย การเขียนรายงาน หรืออ้างอิงควรมีการเรียงลำดับ เวลา ให้เหมาะสม

3) สถานการณ์ผู้พิการทางการเคลื่อนไหวในชุมชนและการจัดการ โดย นางสาวชนกานต์ แสงคำกุล

- ควรมีการระบุกลุ่มเป้าหมายที่สนใจจะศึกษาให้ชัดเจน ผู้พิการทางการเคลื่อนไหวจากอะไร เช่นเป็นมาตั้งแต่เกิด จากโรค หรืออุบัติเหตุ อายุ ระดับของความพิการ

- ศึกษาแนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (Community Based Rehabilitation : CBR.) ว่ามีความเป็นไปได้หรือไม่ที่จะนำมาใช้กับบริบทของสังคมไทย
- ศึกษางานวิจัยและบทความเพิ่มเติม และจัดระเบียบหมวดหมู่ให้เข้าใจง่าย การเขียนรายงาน หรืออ้างอิงควรมีการเรียงลำดับ เวลา ให้เหมาะสม

4) สถานการณ์ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่สองที่ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในเกณฑ์ปกติได้ในชุมชนกับการจัดการ โดย นายจุฑาพงษ์ เตชะสืบ

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชุมชน โดยอาจมีการศึกษาทั้งจากตัวผู้ป่วย ญาติ และระบบการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการควบคุมระดับน้ำตาลของผู้ป่วย เช่นความเข้าใจของผู้ป่วยในการดำเนินชีวิต การรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การรับประทานยา การตรวจตามนัด การดำเนินงานของสถานบริการที่มีความสอดคล้องต่อผู้ป่วยและเอื้อให้ผู้ป่วยเข้าถึงบริการที่สะดวกมากขึ้น เช่น การติดตามเชิงรุกของเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง การขอความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการดำเนินการประสานงาน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของการดูแลกลุ่มผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่สองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อลดการเกิดภาวะแทรกซ้อนที่จะตามมา ทั้งภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลัน ภาวะแทรกซ้อนเรื้อรัง เช่น ภาวะแทรกซ้อนในระบบหลอดเลือด ภาวะแทรกซ้อนทางไต ภาวะแทรกซ้อนทางตา และภาวะแทรกซ้อนที่จะก่อให้เกิดการสูญเสียอวัยวะ ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาทั้งต่อผู้ป่วยและระดับชาติ ซึ่งเมื่อได้ข้อมูลจากการศึกษาจากแหล่งแล้วควรนำมาวิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้อง

5) สถานการณ์โรคเบาหวานในเด็กที่อยู่ในชุมชนกับการจัดการ โดยนายวัชร เกียรติ์

ควรมีการศึกษาสถานการณ์เพิ่มเติม

ภาคผนวก